

Міністерство культури та інформаційної політики України
Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв

КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКЕ СЕРЕДОВИЩЕ: ТВОРЧІСТЬ ТА ТЕХНОЛОГІЇ

МАТЕРІАЛИ

Чотирнадцятої Міжнародної науково-творчої
дистанційної конференції

23 жовтня 2020 р.

Київ – 2020

Рекомендовано до друку Вченому радою НАКККіМ
протокол № 4 від 27 жовтня 2020 р.

К90 Культурно-мистецьке середовище: творчість та технології: Матеріали Чотирнадцятої Міжнарод. наук.-творчої дистанц. конф., Київ, 23 жовтня 2020 р. Київ: НАКККіМ, 2020. 224 с. URL: <https://nakkim.edu.ua/science/vidannya-akademiji>

Збірник містить матеріали Чотирнадцятої Міжнародної науково-творчої дистанційної конференції, проведеної 23 жовтня 2020 року кафедрою академічного і естрадного вокалу та звукорежисури Інституту сучасного мистецтва Національної академії керівних кadrів культури і мистецтв. До збірника увійшли наукові повідомлення та тези доповідей широкої культурно-мистецької освітньої тематики.

Редакційна колегія:

Чернець В. Г. – ректор НАКККіМ, доктор філософії, професор, заслужений працівник освіти України, академік АН Вищої освіти України (*голова редколегії*); **Кулинняк М. А.** – директор Інституту сучасного мистецтва НАКККіМ, кандидат мистецтвознавства (*заст. голови редколегії*); **Бобул І. В.** – завідувач кафедри академічного і естрадного вокалу та звукорежисури НАКККіМ, кандидат мистецтвознавства, доцент, Народний артист України; **Белявіна Н. Д.** – професор НАКККіМ, кандидат педагогічних наук, професор, заслужений діяч мистецтв України (*відповідальна за випуск*); **Зосім О. Л.** – доцент НАКККіМ, доктор мистецтвознавства, доцент (*відповідальна за випуск*); **Козлін В. Й.** – професор НАКККіМ, доктор мистецтвознавства, професор.

Автори статей відповідають за достовірність і вірогідність викладеного матеріалу, за належність поданого матеріалу їм особисто, за вірне цитування джерел та посилання на них. Думки авторів можуть не збігатись із позицією редколегії.

УДК 7.01:008

М. Самокіш знову зображує момент польського відступу, але цього разу окрім центральних фігур вершників, що б'ються один з одним, на картині присутні і прості вояки, переважно покозачені селяни.

Картина детально промальована і попри те, що прижиттєвого зображення М. Кривоноса не існувало, художник М. Самокиши використав свою уяву і за допомогою літературних записів зобразив портрет з характерними рисами обличчя і напрочуд виразною мімікою.

Формальна композиція картини побудована на дугоподібній лінії з нижнього правого кута роботи на середню точку лівого краю картини – така композиційна формула дає змогу художнику розмістити велику кількість людських постатей і показати динаміку руху у напрямку до центрального вузла картини – двох головних геройів, які зображені контрастними по відношенню один до одного. Контраст формується на протиставленні металевих обладунків одного та костюму із тканини іншого.

Картина гарно лінійно структурована і подобалась художнику більше ніж «Бій Богуна з Чарнецьким під Монастирищем в 1653 р.», про що автор залишив письмові свідчення в одному із своїх листів.

В обох картинах М. Самокиши, не вдаючись ретельно в історичні деталі, намагався показати героїзацію козаків, зображуючи їх в момент перемоги. Цікав, що зображення покозачених селян, які переслідують втікачів-шляхтичів на картині 1934 р. є одним з перших проявів тенденцій соцреалізму в українському образотворчому мистецтві.

Сабол Діана Михайлівна

РОЗВИТОК ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ ШКОЛЯРІВ ЗАСОБАМИ МИСТЕЦТВА

У Концепції нової української школи одне із ключових місць посідає емоційний інтелект [2]. Кожен учень повинен в тій, чи іншій мірі володіти емоційною обізнаністю. Для цього в школі повинно бути налагоджене емоційне виховання. Емоційне виховання – це послідовність дій, яка допомагає створювати емоційні зв'язки. Школа – це та ланка, де повинен закладатись фундамент і цього важливого напрямку.

Вираження своїх почуттів у кожному віці відбувається по-різному, тому педагогу потрібно бути обізнаним яким чином він може надати допомогу дитині на різних вікових етапах, що сприятиме налагодженню кращих стосунків між дітьми та дорослими і допомагатиме у стабілізації психологічного комфорту у навчальному закладі, що в свою чергу

впливатиме на формування особистості дитини, успішність та якість навчання.

Педагог у своєму арсеналі має безліч напрацювань, застосування яких допомагатимуть дитині ставати емоційно грамотними, серед них є і засоби мистецтва. Засоби мистецтва впливають на соціальні, їх ще називаютьвищі емоції – це моральні емоції, інтелектуальні та естетичні. Неабияка увага має приділятися естетичним емоціям і умінню їх ідентифікувати. Саме естетичні емоції тісно пов'язані з мистецтвом.

Як стверджує Т. Котик: «Естетичні емоції зазвичай є реакцією на красу чи потворність: здивування, захоплення, насолода, огіда. Їх викликають явища природи, твори мистецтва, результати людської діяльності. Чудові й зрозумілі дітям картини, музика, театральні вистави, кінофільми надають можливість поринути в зовсім новий світ, створений митцем, і пережити ті почуття, які хотів передати автор твору. Високохудожні літературні твори є потужним джерелом розвитку емпатії, викликаючи почуття співпереживання через уявне проживання разом з літературним героєм усіх подій його непростого життя. Під час ознайомлення з новими творами мистецтва продовжують розвиватися й естетичні почуття, особливо під впливом поетичних творів. Ритмічність поезії, її милозвучність, виразність, образність викликають емоційне ставлення до віршів... За умов спеціально організованого навчання, коли вчитель виокремлює та підкреслює естетичні та емоційні сторони музичних творів та живопису, учні починають розуміти художню цінність творів мистецтва, можуть їх емоційно оцінити» [1].

Неабиякий вплив на дитину має музика. Розуміння емоцій, які викликає музика – важливе завдання педагога з музичного мистецтва. «За допомогою музичних творів можна навчити учнів змінювати настрій на протилежний, впливати на поведінку свою та оточуючих, тобто заспокоюватися або ставати більш активними. Естетичні емоції тісно пов'язані з моральними: надихають до високих праґнень, утримують від негативних учинків. Отже, естетичні емоції є одним з вагомих чинників виховання моральності у школярів» [1].

Не останнє місце у розвитку емоційної обізнаності посідає театр та театральна діяльність учнів у закладі освіти, про що говорили багато відомих педагогів. На репетиціях учні розвивають емпатію, розуміють емоції, граючи роль одного з героїв. Розігруючи різні сценки (чи то в театральній діяльності, чи на тренінгах), як одного з напрямків драматизації, діти теж розвивають свій емоційний інтелект.

У практичній психології існує напрям арт-терапії, де фахівці надають допомогу засобами мистецтва: музики (музико-терапія), танцю

(танцювально-рухова терапія), малювання, ліплення, казко-терапія тощо. Ці засоби теж допомагають у розвитку емоційної сфери особистості та набутті емоційного інтелекту.

Формування емоційного інтелекту в учнів посідає одне із ключових місць у «Концепції нової української школи» [3] і розглядається як першочергове завдання педагога й закладу освіти. Важливо, щоб педагоги давали учням приклад володіння своїми емоціями, способи осмислення та розуміння своїх емоцій, розвивали емоційний інтелект школярів різними способами та методами і засобами мистецтва також.

Список використаних джерел

1. Котик Т. М. Методологічні засади періодизації становлення і розвитку педагогічних наук та досліджуваних проблем і явищ // Освітні обрї. 2020. Т. 50. № 1. С. 13–17.
2. Нова українська школа: концептуальні засади реформування середньої школи. URL: <https://www.google.ru/search?newwindow=1&client=opera&ei=PnsQX> (дата звернення: 02.10.2020).
3. Нова українська школа: порадник для вчителя / за заг. ред. Н. М. Бібік. Київ: Літера ЛТД, 2018. 160 с. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/news/Новини/2018/12/12/11/20-11-2018rekviz.pdf> (дата звернення: 02.10.2020).

Садовенко Світлана Миколаївна

РОЛЬ НАРОДНОЇ ХУДОЖНЬОЇ КУЛЬТУРИ У ФОРМУВАННІ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТІ У ХХІ СТОЛІТТІ: ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ТРАДИЦІЙ ТА ІННОВАЦІЙ

Творення і потенціал цивілізації залежить, насамперед, від рівня культури і духовності народу. Цивілізація гине, якщо забиваються її історичні і культурні традиції, адже втрачається і вгасає її духовно-моральна основа. Цивілізаційність суспільства характеризується у дослідженнях науковців як «мудрість», «могутня цивілізаційна «закваска» в історичних процесах» [5, с. 14], «соціальна прозорливість», «зростаюча можливість передбачення» майбутніх етапів прискореної модернізації суспільства до більш гуманних форм існування (О. Берегова, Ю. Богуцький, О. Оніщенко, В. Шейко, В. Чернець, І. Юдкін, М. Юрій й ін.) [1]. Саме ці характеристики вбирає художня культура, адже вона «розлита по всьому соціуму» [5, с. 14]. Художня культура, аргументовано становлячи одну із складових цивілізації, відіграє важливу роль в активізації людського потенціалу, встановленні тісних дружніх контактів між людьми різних суспільних проверстків,

ЗМІСТ

КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ ПРОСТІР: МИНУЛЕ ТА СУЧАСНІСТЬ

Афоніна Олена Сталівна

Сучасні розвідки молодих дослідників

з проблем українського балету і народного танцю 3

Бардік Марина Афанасіївна

Розписи Великої Успенської церкви Києво-Печерської лаври

в художньому житті Києва на межі XIX–XX століть 5

Белявіна Наталія Дмитрівна

Українські музиканти в Польській королівській придворній капелі.....7

Белявін Володимир Федорович

Розвиток поняття тембр як музично-акустичної

характеристики звуку 11

Брайченко Тетяна Федосіївна

Зміст і спрямованість навчального процесу студентів-вокалістів

на формування професійних компетентностей.....13

Бобул Іван Васильович

Традиційна українська естрада в сучасному культурному просторі 15

Грищенко Валентина Іванівна

Корпоративна пошта як інструмент формування

корпоративного інформаційного середовища 17

Дьяченко Володимир Валерійович

Тембральні ознаки музичного стилю у фонокомпозиції:

перші пошуки та експерименти 19

Зосім Ольга Леонідівна

Екуменічний вимір музичної творчості

вокальної формації «Harpa Dei» 21

Кириленко Яна Олексіївна

Перформативна хорова музика у функціональній тріаді

«автор – диригент-інтерпретатор – глядач» 23

Козлін Валерій Йосипович

Візуалізація дихання вокаліста 25

Комар Володимир Олександрович

Перспектива створення центрів творчої концентрації

культурно-креативних індустрій в мистецькій освіті 27

Кондрашова Нонна Валеріївна	
Поняття «культурно-мистецький проект»	
в українському законодавстві	30
Косінова Олена Миколаївна	
Теоретичні основи корпоративної культури артиста сцени	31
Кратко Юлія Володимирівна	
Інтерактивна взаємодія та інтерактивні технології	
в сучасному сценічному мистецтві	34
Крупкіна Людмила Іванівна	
Методи організації виставкових експозицій	37
Лю Бінцян	
Тан Дун у створенні нового вокалу Китаю	38
Мазніченко Олена Володимирівна	
Вплив культурних цінностей на становлення творчої особистості	41
Майстренко-Вакуленко Юлія Вячеславівна	
Трансформація етнографічної течії в театральних	
зарисовках та ескізах українських художників	
(перша третина ХХ століття)	43
Мохнюк Руслан Степанович	
Культурно-мистецькі проекти Рівненської організації	
Національної спілки письменників України	
у їх громадяноформуючому вимірі	46
Панченко Світлана Анатоліївна	
Паломництво як феномен у сучасному культурному просторі.....	48
Папченко Валерій Павлович	
Витоки професії музичного продюсера.....	50
Романенкова Юлія Вікторівна	
Братусь Іван Вікторович	
Тандем «митець-глядач» в умовах викликів сьогодення	52
Рябуха Юрій Валерійович	
Немировський Даніїл Сергійович	
Події Хмельниччини в творчій діяльності Миколи Самокиша.....	54
Сабол Діана Михайлівна	
Розвиток емоційного інтелекту школярів засобами мистецтва	56
Садовенко Світлана Миколаївна	
Роль народної художньої культури у формуванні	
української державності у ХХІ столітті: взаємозв'язок	
традицій та інновацій	58

Самая Тетяна Вікторівна	
Поняття «метроритм» у контексті сучасного естрадного вокального виконавства.....	62
Сафонова Ірина Григорівна	
Багатозначність українських ставрографічних розвідок крізь призму історико-мистецьких понять	65
Сєрова Олена Юріївна	
До питання актуального мистецтва початку ХХІ століття	68
Степурко Віктор Іванович	
Наративні концепти творчості сучасних українських композиторів під впливом міфів або соціокультурного середовища	70
Супрун Олена Володимирівна	
Принципи академічної музики в творчості джазових піаністів – представників стильового напрямку «кул-джаз»(cool-jazz).....	74
Хоролець Лариса Іванівна	
Виняткове явище – драматург Олексій Коломієць	76
Шевченко Олена Григорівна	
Концепт «ф'южн» в сучасній рок-музиці України	79
Щербакова Ольга Костянтинівна	
Деякі особливості інтерпретації спортивної тематики в інструментальних творах.....	81
Шлемко Ольга Дмитрівна	
Специфіка сценічного втілення байки	83
Янковський Степан Владиславович	
Соціокультурний світ підрядянського суспільства в монументальному живописі Людмили Массальської	86

ДОСЛІДНИЦЬКІ ПРАКТИКИ МОЛОДИХ НАУКОВЦІВ

Авдєєва Ксенія Петрівна	
Львівський «Теа-джаз» Генрика Варса у контексті розвитку української розважальної музики.....	90
Александрова Тетяна Анатоліївна	
Творчість Анни Нетребко в контексті трансформаційних процесів сучасного оперного мистецтва.....	92
Алещенко Наталія Георгіївна	
Професійне джазове виконавство Одеси: становлення та визначні постаті.....	93

Андросюк Оксана Богданівна	
Феномен ВІА в контексті розвитку українського року	96
Бистрицька Інга Миколаївна	
Творчість Валентини Степової	
в культурно-мистецькому просторі сучасності	98
Біткіне Єфрем Олексійович	
Дашківський Євген Юрійович	
Акробатика як сегмент сучасного циркового мистецтва України	99
Блощинський Євгеній Валерійович	
Особливості проекту переозвучення мультфільмів	101
Будко Гліб Володимирович	
Використання методів психологічної реабілітації у ландшафті.....	103
Васянович Наталія Михайлівна	
Роль публіки в джазовому музикуванні	105
Височинська Анастасія Андріївна	
Неоміфологічний світогляд	
в сучасному полікультурному просторі	107
Вовк Валерій Петрович	
Вплив дизайну середовища мистецьких закладів	
на формування світогляду дітей.....	109
Гавеля Оксана Миколаївна	
Формотворчі основи персонального бренду	
творчої особистості	110
Гайдук Оксана Михайлівна	
Віртуальна та доповнена реальність у популяризації	
образу українського супергероя	114
Герасименко Яна Андріївна	
Творчо-педагогічна діяльність Соломії Крушельницької.....	116
Єфремова Ніна Сергіївна	
Феномен Брітні Спірс: початок творчої кар'єри співачки	118
Завадський Олексій Ігорович	
Протестантська церква як осередок	
сучасної «музики поклоніння»	120
Залевська Олена Григорівна	
Хор «Київ»: творча діяльність як відчуття потреб часу.....	121
Зінченко Катерина Сергіївна	
Вокальна субстанція сучасного саундтреку:	
від класики до електроніки.....	125

Ігнатьєва Валерія Дмитрівна	
Просторові засади організації робочого місця	
з метою створення оздоровчо-терапевтичного ефекту	126
Каменська Вероніка Юріївна	
Особливості образного змісту	
Другої фортепіанної сонати Ігоря Щербакова.....	128
Караман Вікторія Сергіївна	
Голос співака як система звукотворення	130
Карпенко Діана Валеріївна	
Феномен архетипу в національній культурі	133
Климчук Ірина Сергіївна	
Роль інноваційних технологій в практичній діяльності хореографа	134
Кравченко Анна Миколаївна	
Фольклор в сучасній виконавській практиці	136
Козир Альона Андріївна	
Музичне продюсування в Україні:	
сучасний стан та перспективи розвитку.....	137
Колосок Вадим Іванович	
Типологічні особливості сучасного світового аудіопростору.....	139
Котлярова Катерина Олексandrівна	
Комерційна складова телевізійного мюзиклу в сучасному кінобізнесі..	143
Литвиненко Олена Володимирівна	
Зародження та становлення філармонічного руху в Україні.....	145
Ліска Артем Анатолійович	
Значення творчості Френка Сінатри	
для розвитку української естрадної музики	147
Ліхута Ігор Леонідович	
Особливості продюсування в сучасному	
культурно-мистецькому просторі України ХХІ століття	149
Лукава Дарина Валеріївна	
Становлення оперного мистецтва в України:	
традиції вертепної драми	152
Лукашева Людмила Тимофіївна	
Творчий феномен Миколи Синельникова	
у контексті теорії діалогу культур	153
Львова Інесса Сергіївна	
Особливості продюсування циркового продукту	
в сучасному культурному просторі України	156

Магда Златоміра Олексіївна	
Технічні інновації в сценографії сучасного естрадного мистецтва ...	158
Малюкова Наталія Володимирівна	
Алюзії в мюзиклі Володимира Назарова «Жив собі пес».....	161
Мариненко Олександр Олегович	
Творчість гурту «Naturally 7» в контексті розвитку сучасного естрадного акапельного виконавства.....	163
Міхеєва Альона Сергіївна	
Особливості розвитку та виховання дітей покоління «Z» та «Alfa»	165
Муравіцька Світлана Степанівна	
«Повна вокальна техніка» Кетрін Садолін в контексті сучасного вокального виконавства	167
Padalko Viktoriia	
Music and Poetry Interaction: History, Perspectives.....	169
Пасенко Давід Валерійович	
Особливості звукозапису композицій у напрямі електронної музики	171
Перегонцева Марія Андріївна	
Український театр – виразник змін у країні	173
Петкова Олена Іванівна	
Тенденції розвитку сучасного українського театру	176
Пінчук Ілля Віталійович	
Функції звукорежисера в сучасному культурно-мистецькому просторі	177
Подунай Яна Артурівна	
Чинники трансформації української пісенної естради у 1990-х роках	180
Раба Ілона Юріївна	
Українська народна музика в творчості українських популярних виконавців	181
Радомська Катерина Олексіївна	
Сучасний екранно-сценічний простір як обшир мистецьких практик актора	183
Сапожнік Ольга Василівна	
Способи виконання богослужбових піснеспівів у музиці українського бароко	185
Сергеєва Світлана Петрівна	
Віртуозний естрадний вокал: історична ретроспектива	187

Сєров Євген Олексійович	
Особливості звукового відбору для озвучення ігрового кіно	189
Синягівська Інна Миколаївна	
Музична діяльність Сергія Вовченка.....	192
Старшой Олексій Миколайович	
Основні тенденції сучасних театралізованих вистав в естрадному мистецтві	193
Табуліна Ольга Борисівна	
Серената «La Sena festeggiante» Антоніо Вівальді як діалог музичних традицій Італії і Франції	195
Ткаченко Владислава Антонівна	
З історії розвитку українського хіп-хопу	197
Тумановський Сергій Сергійович	
Стильовий синтез у музиці проєкту KAVA TSIKAVA	199
Урденко Максим Олександрович	
Особливості озвучення анімаційного фільму.....	200
Якушко Анна Миколаївна	
Лариса Руденко – остання вихованка Олени Муравйової	202
Яриновська Ольга Петрівна	
Ключові проблеми роботи звукорежисера під час звукозапису дитячого вокалу	204
Яроха Владислав Олегович	
Музичний супровід комп'ютерних ігор	206
 ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ.....	208
 СПИСОК СКОРОЧЕНЬ.....	216